Смерць нямецкім акупантам!
Камуністычная Партыя (большэвікоў) Беларусі

Прачытай і перадай другому.

ЗА РАДЗІМУ

Орган Мозырскага РК КП(б)Б
№3 Нядзеля, 10 кастрычніка 1943 г.

Бібліятэка АН БССР

ПАБЕДА ЧЫРВОНАЙ АРМІІ—ГЭТА ПАБЕДА ЖЫЦЦЯ НАД СМЕРЦЮ, ШЧАСЦЯ НАД ГОРАМ, СТВАРЭННЯ НАД РАЗРУШЭННЕМ.

Чырвоная Армія працягвае наступаць!

Мозыр быў і будзе Совецкім

Хуткімі тэмпамі рос і развіваўся наш Мозыр. Кожны дзень яго жыцця прыносіў новыя і новыя перамогі.

З адсталага, захалуснага гарадзішка, ён вырас у буйны абласны горад.

Больніцы, клубы, школы, бібліятэкі, педагагічныя і медыцынскія навучальныя ўстановы—усё было пастаўлена на службу працоўным горада

Прышоў немец. Усё разрушыў. Больш 900 чалавек замучылі гестапаўцы. Няма таго дня, каб у Мозыры не расстралялі 20-30 чалавек.

Расстрэльваюць за ўсё: за нявыхад на работу, за нявыплату кватэрнай платы, за адказ ехаць у Германію, за распаўсюджванне чутак аб набліжэнні часцей Чырвонай Арміі і г. д.

Жудасныя дні перажывае Мозыр. Але хутка гэты двухгадовы кашмар знікне.

Воіны доблеснай Чырвонай Арміі ідуць да нас і над родным Мозырам зноў запалымнее Чырвоны сцяг—сцяг жыцця, шчасця, радасці і свабоды.

Працоўныя м а з ы р а н е! Адпомсцім гітлераўцам за акрываўлены Мозыр! Біце фашысцкую погань і ўдзень і ноччу! Не выпусцім жывым ні аднаго гітлераўца з роднага Мозыра!

Мозыр быў і будзе Совецкім!

Смерць нямецкім акупантам!

На франтах Айчыннай вайны

АПЕРАТЫЎНЫЯ ЗВОДКІ ЗА 7, 8 КАСТРЫЧНІКА 1943 Г.

Нашы войскі зноў разгарнулі наступальныя баі супроць нямецка-фашысцкіх войск па ўсяму фронту ад Віцебска да Таманьскага паўвострава.

Войскі Паўночна-Каўказскага фронта, паспяхова ліквідаваўшы плацдарм праціўніка на Таманьскім паўвостраве, занялі горад і порт Тамань і буйныя насялёныя пункты.

Войскі праціўніка, не паспеўшыя эвакуіравацца з паўвострава—знішчаюцца.

У паласе сярэдняга цячэння Дняпра нашы войскі паспяхова фарсіравалі раку Дняпро і захапілі плацдармы ў трох месцах: на поўнач ад Кіева, на поўдзень ад горада Пераслаўля і паўднёва-усходней Крэменчуга. Немцы вядуць супроць нашых войск, пераправіўшыхся цераз раку Дняпро, жорсткія контратакі, якія адбіваюцца з вялікімі для праціўніка стратамі.

Войскі Калінінскага фронта, прарваўшы моцна ўкрапленую абарону праціўніка працягам 25 клм., на глыбіню 25 клм., пасля 2-х дзённых жорсткіх баёў, авалодалі горадам і чыгуначным вузлом Невель, а таксама занялі звыш 100 іншых насялёных пунктаў.

На поўнач ад горада і чыгуначнага вузла Кірша, войскі Волхаўскага фронта, прарваўшы абарону праціўніка, прасунуліся ўперад на 15 клм. і з баямі авалодалі горадам і чыгуначным вузлом Кірш.

На працягу 6-га кастрычніка нашы войскі па ўсіх франтах падбілі і знішчылі 32 нямецкія танкі. У паветраных баях і агнём зянітнай артылерыі збіта 44 самалёты праціўніка.

* * *

На працягу 8 кастрычніка войскі Паўночна-Каўказскага фронта працягвалі ачышчаць Паўночную частку Таманьскага паўвострава і знішчылі рэшткі войск праціўніка.

У паласе цячэння Сярэдняга Дняпра нашы войскі працягвалі весці баі па расшырэнню плацдармаў на правым беразе ракі ў ранейшых раёнах.

На Віцебскім напрамку нашы войскі вялі наступальныя баі і, прасунуўшыся ўперад ад 8 да 12 клм., занялі больш 150 насялёных пунктаў і чыгуначную станцыю Заольша.

У р-не Невеля нашы войскі, працягваючы наступленне, занялі больш 60 насялёных пунктаў.

На працягу 7 кастрычніка нашы войскі на ўсіх франтах падбілі і знішчылі 50 нямецкіх танкаў. У паветраных баях і агнём зянітнай артылерыі збіта 87 самалётаў праціўніка.

жр 3234

Акрываўлены Мозыр кліча да помсты!

Душагубы

Усім добра памятаецца Мозыр да жніўня 1941 года. Азеляненыя вуліцы, асфальтавыя тратуары, белыя домікі, цудоўны сквер на беразе Прыпяці.

Але іншым выглядае Мозыр зараз. Немцы яго ператварылі ў канцэнтрацыйны лагер. Цэлыя кварталы аплецены калючай провалакай. На плошчы Леніна ўстанавілі шыбеніцу.

На ўсё жыццё застанецца ў маёй памяці 20-верасня 1942 г.

Раніцай, у нядзелю, немцы аб'явілі, што ў 2 гадзіны дня ўсе жыхары Мозыра павінны сабрацца на гарадскую плошчу па важнаму пытанню. У загадзе гаварылася, што за няяўку вінаўныя будуць карацца па законах ваеннага часу.

Бледныя, схудалыя пацягнуліся к плошчы гаражане. Але якi жудасны малюнак яны ўбачылі? Сярод плошчы стаяла шыбеніца і на ёй гойдаліся землякі.

Горад злавесшчна замёр. Толькі жандармы, пастукваючы кованымі ботамі, расхаджвалі па хутка апусцеўшых вуліцах і любаваліся свaёй ахвярай.

-- Калі ўспамінаеш, кроўю абліваецца сэрца. Што можа быць даражэй, як родны куток, які знішчаны? Што можа быць болей сумным, як бачыць мілыя вулічкі і дарожкі, па якіх бегаў у дзяцінстве, а зараз топчуцца фашысцкімі ботамі?

Пры „новым" парадку

Цяжка жывецца працоўным Мозыра. Размяшчаючыся ў горадзе, немцы высяляюць жыхароў з дому за 2-3 гадзіны. Браць што-небудзь з абстаноўкі забараняюць, і людзі кідаюць у сваіх кватэрах мэблю, бялізну, пасуду і іншыя рэчы. Усё гэта падбіраюць гітлераўцы.

Хлеба выдаецца на працаздольнага па 200 грамаў і ў большасці-сурагаты.

На кожным кроку рыскаюць шпіёны. Эсэсаўцы хватаюць беззабаронных людзей на вуліцах, базарах і ў доме.

Такія прадажныя шкуры — нямецкія халуі, як Дубавец, Клокаў, Пакарскі, Халодны прадалі смерці не адзін дзесятак Совецкіх людзей. Больш тысячы працаздольных мазыран вывезены на катаргу ў Германію.

В. Майскі.

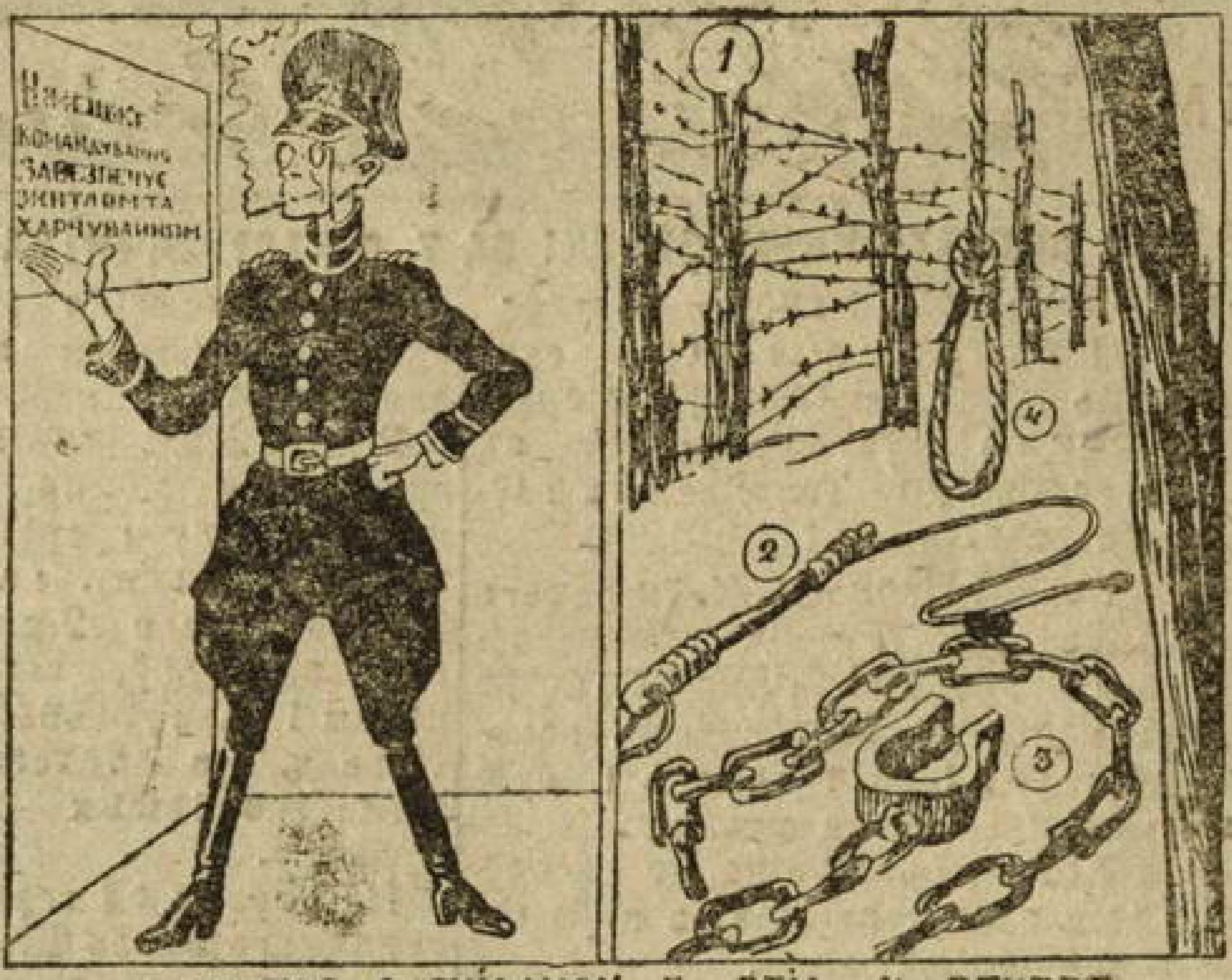

1-ЖИТЛО, 2-СНІДАНОК, 3-ОБІД, 4-ВЕЧЕРЯ

У мозыры

У жывапіснай мясцовасці размешчан горад Мозыр. З надыходам лета ён увесь утапаў у зелені. З рання да вечара раздаваліся звонкія галасы юнакоў і дзяўчын на берагах спакойнай Прыпяці.

Тут, як і ў другіх нашых гарадах, днём і ноччу кіпела шладатворнае жыццё.

Горад, закінуты ў мінулым, не траціў сваёй жывапіснасці, а ўсё больш і больш разрастаўся, станавіўся ўзначна культурны і адміністрацыйны цэнтр.

Прышлі немцы людаеды і горад замёр. З першага дня яны знішчылі помнікі культуры, разграбілі багацейшыя габінеты педвучылішча, апустошылі гарадскую бібліятэку, вырубілі парк, не пашкадавалі і стагодніх дрэў на брацкіх могілках.

Ад такіх вуліц, як Пушкінская, М-Пушкінская, Савета, Рамашоў Роу і іншыя засталіся толькі назвы. Лепшыя памяшканні горада гестапаўцы ператварылі ў турэмныя засценкі.

—Кроў стыне ў жылах,— гаворыць Таня К., вырваўшаяся з фашысцкай турмы, — ад жудасных здзекванняў над совецкімі людзямі. Пры „СД" ёсць спецыяльна абарудавана комната з падвеснымі раменнямі для вырывання рук і ног у жывога чалавека, дошка, якую накладваюць на грудзі і б'юць двухпудовай гірай, крукі для выламвання рэбраў і іншыя сярэднявяковыя інструманты для катаванняў. Днём і ноччу даносяцца не чалавечыя крыкі з комнаты-душагубкі.

Днямі групу так званых „палітычна ненадзейных," эсэсаўцы прымусілі выкапаць сабе магілу, а потым жывымі засыпалі зямлёю.

Аблавы на базарах і на вуліцах сталі звычайнай з'явай для мазыран. Жыхары горада баяцца паказацца на вуліцу, каб не быць схопленымі і гвалтоўна адпраўленымі ў Германію.

Не ведаў наш старынны Мозыр за час сваёго існавання такіх цёмных і жудасных дней, якія перажывае зараз.

А. Васілёў.

Рэдакцыйная калегія.

Выд. Мозырскага РККП(б)Б.